

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 149/25

Luksemburgā, 2025. gada 2. decembrī

Tiesas spriedums lietā C-34/24 | *Stichting Right to Consumer Justice* un *Stichting App Stores Claims*

Nīderlandes tiesām ir jurisdikcija izskatīt pārstāvības prasību par *Apple* iespējamo pretkonkurences rīcību saistībā ar Nīderlandes tirgum paredzēto *App Store*

Apple no trešo personu izstrādāto lietotņu pārdošanas cenas *App Store* ietur komisijas maksu. Divi Nīderlandes fondi, kas aizstāv vairāku neidentificētu, bet identificējamu *Apple* ierīču lietotāju kopējās intereses, apgalvo, ka šī komisijas maksa esot pārmērīga un lietotājiem esot nodarīts kaitējums. Tie nosoda *Apple* pretkonkurences rīcību un ir vērsušies Nīderlandes tiesās. Taču *Apple* apstrīd Nīderlandes tiesas jurisdikciju, jo apgalvotais kaitējums neesot nodarīts Nīderlandē, konkrētāk, Amsterdamā. Atbildot uz šo jautājumu, Tiesa norāda, ka attiecīgais *App Store* ir paredzēts tieši Nīderlandes tirgum. Tāpēc kaitējums, kas, iespējams, nodarīts šajā virtuālajā telpā izdarīto pirkumu laikā, var rasties šajā teritorijā neatkarīgi no attiecīgo lietotāju atrašanās vietas pirkuma brīdī. Tādējādi Nīderlandes tiesai ir starptautiskā un teritoriālā jurisdikcija.

Apple iPhone un *iPad* darbojas ar *iOS* operētājsistēmu, kas šajās ierīcēs instalēta iepriekš. Lietotnes šīm ierīcēm var iegādāties *App Store*, kas ir *Apple* pārvaldīta tiešsaistes pārdošanas platforma un kas sistemātiski tiek instalēta šajās ierīcēs. *App Store* piedāvā bezmaksas un maksas lietotnes, kuras dažādās valstīs var atšķirties un kuras izstrādājuši *Apple* vai trešās personas (turpmāk tekstā – “izstrādātāji”). Lai izstrādātāji lietotnes varētu tirgot *App Store*, tiem jānoslēdz līgums ar *Apple*. Lietotņu pārdošanas cenu nosaka, balstoties uz *Apple* izstrādātu skalu. *Apple* atkarībā no konkrētā gadījuma no šīs cenas ietur 15 vai 30 % komisijas maksu.

Lai varētu piekļūt *App Store*, *Apple* ierīču lietotājiem jāizveido lietotāja profils. Ja lietotājam ir *Apple ID*, kurā kā attiecīgais piesaistes reģions norādīta Nīderlande, un viņš piekļūst *App Store*, viņš automātiski tiek novirzīts uz “tiešsaistes veikalu”, kas īpaši paredzēts šai valstij. Lai arī lietotājam teorētiski ir iespēja mainīt ar profilu asociēto valsti, viņam jāpiekrīt jauniem nosacījumiem, kā arī jābūt šajā valstī derīgam maksāšanas līdzeklim.

Stichting Right to Consumer Justice un *Stichting App Stores* ir saskaņā ar Nīderlandes tiesībām iedibināti fondi, kuru mērķis ir aizstāvēt no *Apple* grupas nelikumīgas rīcības cietušo intereses. Tie ir cēlušī divas pārstāvības prasības Amsterdamas tiesā, lai aizstāvētu tādas “stingri noteiktas grupas” kolektīvās intereses, kurā ietilpst neidentificētas, bet identificējamās personas, proti, lietotāji, neatkarīgi no tā, vai viņi ir patērētāji vai profesionāļi, kas iegādājušies lietotnes, kuras izstrādātāji ir radījuši *App Store NL*. Prasītāji it īpaši apgalvo, ka *Apple* ļaunprātīgi izmanto dominējošo stāvokli šīm ierīcēm paredzēto lietotņu izplatīšanas tirgū. Šāda pretkonkurences rīcība esot nodarījusi kaitējumu šo lietotņu lietotājiem.

Apple apstrīd, ka Nīderlandes tiesai ir jurisdikcija, jo apgalvotais notikums, kas rada kaitējumu, nav iestājies Nīderlandē, konkrētāk, Amsterdamā. Pakārtoti *Apple* apgalvo, ka minētajai tiesai var būt jurisdikcija tikai attiecībā uz prasībām, kas skar lietotājus, kuri Amsterdamā iepirkušies *App Store NL*. Nīderlandes tiesa nolēma iesniegt Tiesai jautājumus saistībā ar regulu par jurisdikciju ¹.

Šodienas spriedumā Tiesa atgādina savu pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru šajā regulā paredzētais īpašās

jurisdikcijas noteikums, kas prasītājam ļauj celt prasību tās vietas tiesās, kur iestājies vai var iestāties notikums, kurš rada kaitējumu, ir jāinterpretē autonomi un šauri. Tā ir atkāpe no vispārējā noteikuma par atbildētāja domicila tiesu jurisdikciju.

Šajā gadījumā attiecīgais *App Store* ir īpaši izveidots Nīderlandes tirgum un tajā tiek lietota holandiešu valoda, lai pārdotu lietotnes lietotājiem, kuriem ir Nīderlandei piesaistīts *Apple ID*, un dažas no šīm lietotnēm ir īpaši radītas šim tirgum. Tādējādi, lai noteiktu kaitējuma rašanās vietu, virtuālā telpa, ko veido *App Store NL*, kurā veikti pirkumi, atbilst visai minētās valsts teritorijai. Tāpēc veikto pirkumu laikā nodarītais kaitējums var rasties šajā teritorijā neatkarīgi no attiecīgo lietotāju atrašanās vietas konkrētā pirkuma brīdī.

Šādā kontekstā Tiesa norāda, ka kaitējuma rašanās vietas identificēšana, lai noteiktu tiesu, kurai ir jurisdikcija, atbilst jurisdikcijas normu tuvuma un paredzamības mērķiem, kā arī pareizai tiesvedībai. It īpaši, ja *App Store NL* ir konkrēti vērsts uz Nīderlandes tirgu, ir paredzams, ka pārstāvības prasību sakarā ar atbildību par šajā platformā veiktajiem pirkumiem var celt jebkurā Nīderlandes tiesā, kurai *ratione materiae* ir jurisdikcija izskatīt šādu prasību attiecībā uz visiem lietotājiem, kuri iegādājušies digitālos produktus šajā platformā.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolējumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

¹ Eiropas Padomes un Parlamenta [Regula \(ES\) Nr. 1215/2012](#) (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.).